21/05/2020

21 ΜΑΪΟΥ: Ο Μεγάλος Κωνσταντίνος που δε σου είπαν

/ Επικαιρότητα

Ποιος έχει καθαρότητα ψυχής; Ας πούμε, ένα μικρό παιδί ή ένας μεγάλος Άγιος. Ποιος είναι ευλαβής; Ας πούμε, κάποιος που μαζεύει κάτι ιερό από τον δρόμο. Ποιος έχει ανδρεία; Αυτός που στέκεται ακούνητος, παρότι ορμάει απέναντι του ένας αντίχριστος ποταμός τριακοσίων ετών και ένα αλύπητο βασανιστήριο τριών αιώνων.

Καθαρός, ευλαβής, ανδρείος σημαίνει Μέγας και Άγιος Κωνσταντίνος

Επιχειρώντας να αφαιρέσεις τον Κωνσταντίνο από τη νοητή άμαξα της πορείας του Χριστιανισμού εις τους αιώνες, δεν αφαιρείς μία ή δύο, αλλά βρίσκεσαι να εξαρθρώνεις και τους τέσσερις τροχούς της φωτοβόλου αμάξης, την οποία πεισματικά και με διάκριση, ο αοίδιμος τη σπρώχνει ολομόναχος για να τη βγάλει από τις υγρασίες της σπηλιάς και να τη σύρει στο φως μίας έκτασης από την Ιρλανδία μέχρι την Ινδία, ιδρύοντας έπειτα και Πόλη, καταργώντας μία ολόκληρη Ρώμη, μόνο και μόνο για να ενθρονίσει τον Χριστιανισμό στην Κωνσταντινούπολη

και από εκεί να δεθεί και να γεννοβολήσει ο βυζαντινός πολιτισμός. Ο Κωνσταντίνος επιτυγχάνει με ακεραιότητα, με απόλυτο σεβασμό στους νόμους τους οποίους ο ίδιος νομοθετεί, με παροιμιώδη ευλάβεια προς ότι έχει ήδη παραδώσει ο Χριστιανισμός επί τρεις αιώνες και με μία ανίκητη ανδρεία, χωρίς την οποία δε νοείται κανένας Άγιος και κανείς Μεγάλος της Ιστορίας.

Έπρεπε να ήσουν εκεί, για να γνωρίζεις τι σημαίνει Κωνσταντίνος

Τα εγκαύματα, οι αναπηρίες, οι παραλυσίες των διωκομένων χριστιανών τριών αιώνων, μπορούσαν καλύτερα να εορτάζουν και να επευφημούν τον Κωνσταντίνο, από εμάς, τώρα πια, οι οποίοι είμαστε μακριά από τη συναίσθηση της εξόντωσης και του πρακτικού μαρτυρίου για χάρη της Αγίας Πίστεως. Έπρεπε να ήσουν εκεί για να γνωρίζεις το επιφώνημα: «Ελευθερία! Ελευθερία! Ζήτω ο πρώτος χριστιανός Βασιλεύς!». Τι σήμαινε ο δροσερός άνεμος ελευθερίας του Κωνσταντίνου απέναντι σε όσους έκοβαν και έσπερναν και θέριζαν τα χέρια, τα πόδια, τις μύτες και τα μάτια των χριστιανών.

Τίποτε δε θα ήταν το ίδιο, χωρίς τον Κωνσταντίνο

Ο Μέγας Κωνσταντίνος είναι αυτός, όπου χωρίς αυτόν, τίποτε δε θα ήταν το ίδιο. Το γεγονός ότι ο Κύριος επιλέγει τον Κωνσταντίνο, ώστε εκείνος ως απόλυτος κύριος του κόσμου να εγκαθιδρύσει την Πίστη στο επίκεντρο της υδρογείου, αποτελεί την ικανή απόδειξη για την ποιότητα και τα καθαρά ενδόμυχα της ψυχής του ανδρός. Διότι, και εάν όλα τα άλλα αγνοήσουμε, δεν ξέρουμε να κάμει ο Θεός θεοσημίες, όπως αυτή του «Τούτω Νίκα», σε ανθρώπους μοχθηρούς, κατά βάθος αναξίους, αλλά, μάλλον, σε ανθρώπους που ήδη διαθέτουν ένα έδαφος για να καρπίσουν εκεί και να μην είναι χαμένα τα θαύματα θαυμάτων.

Ο Κωνσταντίνος καταφιλεί τις «καρβουνιασμένες» παλάμες

Ο Μέγας Κωνσταντίνος έβαζε μέσα στα χέρια του τις παλάμες του Οσίου Παύλου του Νεοκαισάρειας και τις καταφιλούσε, τις ακουμπούσε και τις έθετε στα μάτια του, στο σώμα του, λέγοντας ταυτόχρονα τα λόγια: «Δεν χορταίνω να καταφιλώ τας χείρας ταύτας, αίτινες διά τον Χριστόν μου έγιναν νεκραί και ανενέργητοι». Οι παλάμες του Παύλου είχαν υποστεί φριχτό βασανιστήριο με πυρωμένο σίδερο, ήταν καρβουνιασμένες, δηλαδή, κατεστραμμένες για χάρη της αγίας Πίστεως.

Ο Κωνσταντίνος καταφιλεί τις «γούβες» των βγαλμένων οφθαλμών

Του Αγίου Παφνουτίου και των λοιπών Ομολογητών, ο Κωνσταντίνος καταφιλούσε τους βγαλμένους οφθαλμούς και τα κατεστραμμένα μέλη τους από τα χρόνια των διωγμών. Πολύ αγαπούσε να τιμάει τους Μάρτυρες της Πίστεως, τους δεσποτάδες, τους ερημίτες στις σπηλιές και στους φούρνους του καύσωνος. Η καθαρότητα της ψυχής του Κωνσταντίνου φέρνει έως ψηλά στα χείλη του, ξεχειλισμένα από την καρδιά του, τα λόγια που θεολογούν εις τους αιώνες: «Εάν και μόνος μου ήθελα ιδώ τινα Αρχιερέα να αμαρτάνη, βέβαια έμελλον να τον σκεπάσω με την πορφύραν μου».

Κωνσταντίνος σημαίνει πνευματική αρχοντιά χωρίς ξεσυνερίσματα

Να έχετε ειρήνη και ομόνοια, έλεγε πονετικά, με ταπεινότητα προς τους

χριστιανούς Επισκόπους. Να δείχνετε αγάπη προς τον πλησίον και αναμεταξύ σας. Του πήγαιναν αναφορές, ότι ο τάδε δεσπότης αυτό ή το άλλο. Ούτε προς ανάγνωση δεν τις επιθυμούσε, ενώ και τις περιφρονούσε επιδεικτικά για να διδάξει ότι το ξεσυνέρισμα δεν είναι ένα πράγμα χριστιανικό, ότι τους δεσποτάδες θα πρέπει να τους προσεγγίζουμε ως γιοι προς πατεράδες, όχι με πείσμα, επιμόνως κριτικά, αλλά με αγάπη υιικά.

Γονυπετής και παρακλητικός προς τον Μεγάλο Αντώνιο

Ο παντοδύναμος Αυτοκράτωρ, ο κύριος του κόσμου, ο Βασιλεύς επί εμψύχων και αψύχων σε τόσα εκατομμύρια τετράγωνα γης, αλληλογραφούσε τακτικά και αυτός και οι υιοί του, με τον Μεγάλο Αντώνιο που ζούσε στις ερήμους. Ο Κωνσταντίνος παρακαλούσε, θερμοπαρακαλούσε, έστω για μία απάντησή του σπουδαίου Αγίου Αντωνίου, για ένα γράμμα ως απόκρισή του, και, έαν ήταν δυνατόν, θα έπεφτε γονυπετής ο κύριος επί της Γης για την απόκριση ενός ερημίτου.

Ο Κωνσταντίνος θεολογεί, πάντοτε θεολογεί

Είτε το αντιλήφθηκαν οι επόμενοι αιώνες είτε όχι, ο Μέγας Κωνσταντίνος «Κυβερνάει – θεολογεί. Συζητάει – θεολογεί. Πολεμάει – θεολογεί». Μόνον αυτό γνωρίζει να κάνει σε όλον τον επίγειο Βίο του, είτε ομιλώντας είτε χωρίς να ομιλεί και με πράξεις που βρίσκονται χιλιάδες χρόνια μπροστά από την εποχή του, καθώς

εκείνος σέρνει με πείσμα τους αιώνες και τους φέρνει προς τα πίσω με το σπάνιο ταλέντο της διοικήσεώς του.

ΚΥΒΕΡΝΑΕΙ – ΘΕΟΛΟΓΕΙ, νομοθετώντας ότι οι σκλάβοι είναι άνθρωποι, τιμωρώντας τη βία προς τους δούλους και ανατρέποντας την συνήθεια του στιγματισμού επί του προσώπου τους. Εις το εξής, είτε δούλος είτε ελεύθερος, κανείς δεν καταδικάζεται για να θανατωθεί με τον Σταυρόν, διότι ο συλλογισμός του Κωνσταντίνου λέγει ότι δεν επιτρέπεται να γίνεται το της σωτηρίας γενόμενον όργανον, όργανον καταδίκης και θανάτου.

ΣΥΖΗΤΕΙ – ΘΕΟΛΟΓΕΙ, όταν γευματίζοντας με Επισκόπους, τι έρχεται ο αοίδιμος να πει; «Και υμείς μεν εστε Επίσκοποι του ανθρώπου, αλλά μάλλον του έσω ανθρώπου, εποικοδομούντες επί τω θεμελίω των Αποστόλων και Προφητών. Εγώ δε ειμι Επίσκοπος του ανθρώπου του έξω και του έσω. Του μεν έξω, ότι φροντίζω προς παιδαγωγίαν και ορθόν βίον αυτού. Και γαρ ουδέ εική την μάχαιραν φορώ. Του δε έσω, επειδή συνεργός ειμι υμίν προς βεβαίωσιν και αύξησιν της Ορθοδόξου πίστεως, συνεποικοδομών επί τω αυτώ θεμελίω των Αποστόλων και Προφητών» (σελ. 217 της Δωδεκαβίβλου).

ΠΟΛΕΜΑΕΙ – ΘΕΟΛΟΓΕΙ, μαθαίνοντας εκείνα που έγιναν στη Ρώμη από τον Μαξέντιον υιόν του Μαξιμιανού Ερκουλίου, τα οποία ήταν ακάθαρτα και μισητά, ορμώντας κατ’ επάνω του, επικαλούμενος βοηθόν τον Χριστόν, οπότε, τότε, «όχι μόνον ενίκησεν τον αλιτήριον Μαξέντιον», γράφει ο Άγιος ο Νικόδημος ο Αγιορείτης, «αλλά και τους πολίτας της Ρώμης ελευθέρωσεν από την τυραννίαν εκείνου».

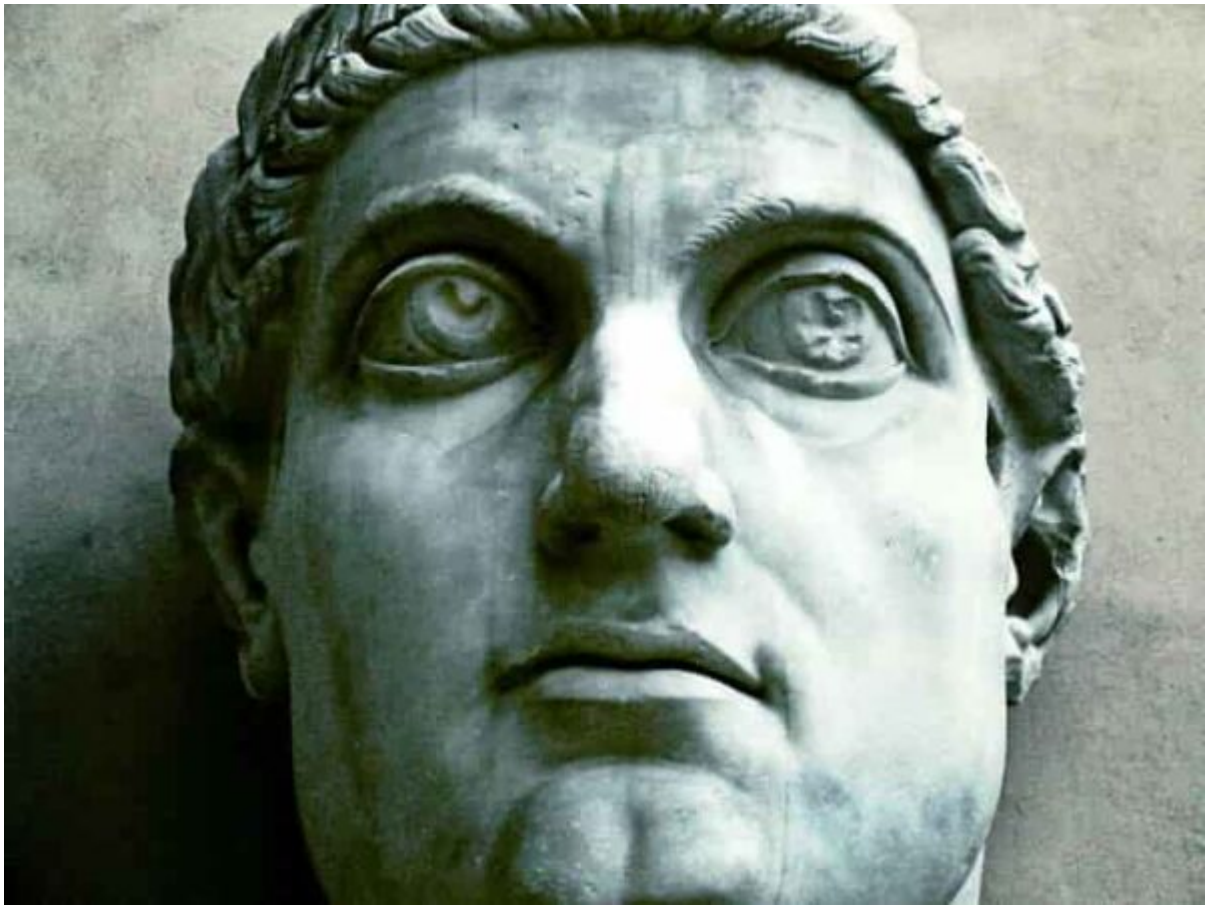

Ο Κωνσταντίνος συγχωρεί, συγχωρεί, συγχωρεί

Ο Κωνσταντίνος συγχωρεί τον πεθερό του, τον οποίον περιμάζεψε στο περιβάλλον του, καθώς εκείνος έρχεται να του ανταποδώσει την ευεργεσία με συνωμοσία μετά ψεύδους. Ο Μαξιμιανός αυτοανακηρύσσεται «αυτοκράτωρ» ενώ ο Κωνσταντίνος απουσιάζει σε πόλεμο, διαδίδοντας με δόλο ότι ο Βασιλεύς εφονεύθη. Τότε, όμως, ο Βασιλεύς επιστρέφει, ξέροντας και οι πέτρες, οι βουνοκορφές, οι χωματένιοι λεωφόροι το τι σημαίνει να επελαύνει ο ανίκητος και άρα ο αχάριστος συνωμότης κλείνεται στο φρούριο της Μασσαλίας, και, όπως θα έλεγε ο λαός: «Μην τον είδατε, τότε, τον Μαξιμιανό». Ο Κωνσταντίνος διατάσσει «άστον». Τον ξετρυπώνει από το φρούριο και απλώς τον φυλακίζει, ενώ άλλοι Αυτοκράτορες θα τον είχαν δέσει, σύρει, τελικώς τεμαχίσει. Δε βάζει, όμως, μυαλό ο πενθερός. Συνωμοτεί και πάλι με το εχέγγυο και την επιρροή της κόρης του, ώστε να δολοφονηθεί ο Κωνσταντίνος.Τα πάντα αποτυγχάνουν, αλλά και πάλι ο Βασιλεύς συγχωρεί, ώσπου ο πενθερός, από μονάχος του, θα βάλει ένα τέλος στη ζωή του.

Τον παρακινούν να τιμωρήσει – Ο Κωνσταντίνος αμνησικακεί

Κάποιοι λιθοβόλησαν την εικόνα του, με τους συμβούλους και τους φίλους να

παρακινούν τον Αυτοκράτορα να τους τιμωρήσει, όμως, ο Κωνσταντίνος επιθυμεί να αιφνιδιάσει, αφού, τότε, ψηλαφεί το πρόσωπο του, κάμνοντας δήθεν να δει αν κάποιο σημείο της όψης του έχει όντως τραυματιστεί, τελικώς χαμογελώντας και λέγοντας το μνημειώδες: «Ουδαμού πληγήν επί του μετώπου γεγενημένην ορώ, αλλ' υγιής μεν η κεφαλή, υγιής δε η όψις άπασα» (Χρυσ. Λόγ. κ΄, εις τους Ανδριάντας). Ωσάν να έλεγε, δηλαδή: «Αφήστε τους, άνθρωποι είναι, διαμαρτυρήθηκαν, δεν έγινε κάτι σοβαρό».

Ο καλός καρπός οφείλει την υγεία του στο δένδρο

Δεν είχε μέσα του κακία ο Κωνσταντίνος. Κακίες δε σκεφτότανε, αλλά και λόγω της παιδείας του, κακίες δεν ήξερε να κάνει. Ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης τον λέει «αμνησίκακο» μέσα στον Συναξαριστή του, διότι και μόνον αρετές παρέλαβε από την σπουδαία μητέρα του, αλλά και από τον δίκαιο, ανδρείο και χαρισματικό πατέρα του. Ο Κωνσταντίνος ο Χλωρός, αν και κατείχε το υψηλότατο αξίωμα, δεν ακούμπησε ούτε νύχι χριστιανού, παρότι άλλες εντολές ελάμβανε από το κέντρο, κάμνοντας πως δεν ακούει, πως δε βλέπει, κι έτσι διασώζοντας με διάκριση τον κατατρεγμένο λαό του Θεού.

Η Αγία Ελένη ήταν άνθρωπος πολλής πολλής προσευχής, πολλής πολλής υπομονής και πολλής πολλής φιλανθρωπίας. Ταπεινώθηκε η Αγία σε μια μακρά περίοδο του Βίου της, αλλά στάθηκε τότε καλά, υπηρετούσα το «στώμεν καλώς», που το λέμε στη Θεία Λειτουργία και παίρνουμε θάρρος για τα δύσκολα. Υποθέτει κανείς, το

πόσο υπερήφανη θα ήταν ως μητέρα να καμαρώνει τον υιό της στις μνημειώδεις προελάσεις του, οι οποίες κατέληγαν για τις χριστιανές μητέρες να ξαναβλέπουν τα κατατρεγμένα παιδιά τους.

Ακούν το όνομα «Κωνσταντίνος»: Φοβούνται, ελευθερώνουν Χριστιανούς

Με τον ερχομό του Κωνσταντίνου, η χριστιανή μητέρα ξαναβρίσκει το παιδί και το παιδί επιστρέφει στην πατρική εστία της καθημερινότητός του. Οι επίσκοποι βρίσκουν τους θρόνους τους, οι καλόγεροι επιστρέφουν στα κελλιά τους, οι πιστοί είναι πλέον ελεύθεροι να δοξολογούν και να συναθροίζονται για τον Χριστόν.

Τότε, είναι, που ο Άγιος Παύλος ο Νεοκαισαρείας, ελευθερωθείς από τα δεσμά του, πήγε και πάλι στον θρόνο του, διαλάμπων με τις αρετές ως και πρότερον.

Τότε, είναι, που ακούστηκε το θεόπεμπτο και χαροποιό μήνυμα, ότι ο Μέγας Κωνσταντίνος ανεβαίνει από τα δυτικά μέρη της Ευρώπης στα ανατολικά για να πολεμήσει τον τύραννο Μαξιμιανό, οπότε, ο τύραννος και μόνον λένε από τον φόβο του, πρόσταξε να ελευθερωθούν από τις φυλακές οι Χριστιανοί.

Τότε, είναι, που ο πολύαθλος Άγιος Ευβίοτος, ελευθερωθείς από τα δεσμά του, γύρισε και πάλι πίσω στο κελλάκι του. Και ζώντας ο Άγιος ακόμη πέντε χρόνους και πολλά θαύματα επιτελώντας, εν ειρήνη την ψυχήν του τω Κυρίω παρέθετο.

Ο Άγιος Ευβίοτος είχε δαρθεί με πέτρες στο στόμα, στα σαγόνια και στα μάγουλα του. Τον κρέμασαν σε ξύλο, τον κατέσχισαν, τον έριξαν μέσα στα θηρία, τα οποία ωστόσο τον σεβάστηκαν, ώσπου επιστρέφει ξανά στη φυλακή και μένει εκεί 22 ημερόνυχτα, ώσπου ακούγεται το μήνυμα ότι προελαύνει ο Κωνσταντίνος.

Ο Κωνσταντίνος συγκαλεί μία φοβερά Πρώτη Οικουμενική Σύνοδο – Οι Άγιοι Πατέρες βαστούν τις πληγές

Ο Κωνσταντίνος διψούσε σαν μικρό παιδάκι για κάθε λεπτομέρεια της Πίστεως, για ένα «και», για ένα «αλλά», για καθετί που αφορούσε τον γλυκύτατο Ιησού Χριστό, το πώς πρέπει να σταθεί, να ενηλικιωθεί, να βαδίσει εις το εξής και να πρωταγωνιστήσει ορθοδόξως ο Χριστιανισμός εις τους αιώνες. Συμβουλευόμενος και τους πατέρες, συγκαλεί την Α’ Οικουμενική Σύνοδο, όπου το κλίμα της συναντήσεως ήταν κάτι το φοβερό, ένα κλίμα και κλάμα χαράς και δοξολογικής ανακούφισης. Σχεδόν άπαντες οι Πατέρες της Νίκαιας, βαστούσαν στο σώμα τους τα στίγματα και τις πληγές του Χριστού, τόσο πολύ και τόσο εμφανώς, ώστε ο ένας έδειχνε στον άλλον τα βασανιστήρια, τις αναπηρίες, τις παραλυσίες και τα εγκαύματα.

«Άλλος μεν γαρ έδειχνε το χέρι του, οπού ήτον κομμένον από τους ειδωλολάτρας. Άλλος δε, τα αυτία του, άλλος, την μύτην του, έτερος τους οφθαλμούς του. Και άλλος άλλο μέλος του σώματός του έδειχνε βεβλαμμένον και μισερωμένον από τους προλαβόντας τυράννους υπέρ της πίστεως. Άλλοι έδειχνον τα πρίσματα, τα εκ των βουνεύρων προξενηθέντα και των ροπάλων. Και τα καυσίματα τα εκ των πεπυρωμένων σιδήρων. Τα οποία όλα υπέμειναν οι τρισμακάριοι, βασανιζόμενοι διά τον Χριστόν. Όθεν και τα έδειχνον εις όλους, ωσάν κάποια σημεία λαμπρά της εις τον Χριστόν αγάπης των» (Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού).

Μία τέτοια Οικουμενική Συνοδό συγκαλεί ο Κωνσταντίνος, των χωλών, των

αναπήρων, των γδαρμένων, των πρησμένων, των κατακρεουργημένων Αγίων Πατέρων για την αγάπη του Ιησού Χριστού. Αλλά, ούτε και εφτού, ούτε εκεί θα μείνει ο Κωνσταντίνος, διότι και όταν οι τριακόσιοι δεκαοκτώ Πατέρες συνάχθηκαν και ολοκλήρωσαν με την Νίκαια, τότε επήγαν όλοι μαζί με τον Βασιλέα εις το Βυζάντιον, και είναι τότε, όπου ο Βασιλεύς καταφιλεί τα καρβουνιασμένα χέρια του Οσίου Πατρός ημών Παύλου Αρχιεπισκόπου Νεοκαισαρείας.

Κατά προσταγή, είχε πυρώσει ο βασανιστής ένα κομμάτι σίδερο, το οποίο έθεσε μέσα στην παλάμη του Οσίου Παύλου, επάνω δε στη μία παλάμη μπήκε η άλλη παλάμη και του έσφιξαν τα χέρια για τόσο πολύ εωσότου να ψυχρανθεί το πυρωμένο σίδερο μέσα στις χείρες και στις σάρκες του ανδρός. Αυτά τα χέρια καταφιλεί ο Μέγας Κωνσταντίνος, επιθυμώντας να πει πως τα ευχαριστεί και κατ' ευδοκίαν Θεού τα δικαιώνει εις τους αιώνες. Τέτοια χέρια ελευθερώνει και τιμά και δοξολογεί για μία ολόκληρη ζωή, με θυσίες και αποφασιστικές πρωτοβουλίες, παρά το μίσος των τριγύρω ειδωλολατρών, οι οποίοι τον μισούν ως ασεβή της παλαιάς θρησκείας και πάντοτε με πονηρίες αντιπαλεύονται τον Αυτοκράτορα.

Είπε κάποιος…

Κάποιος, είπε, ότι όποιος επικαλείται τον Άγιο Κωνσταντίνο μέσα στην προσευχή του, ευρίσκει πολλά θαύματα μέσα στη ζωή του. Σε μία φανερή και μυστική ζωή αφιερώσεως στον γλυκύτατο Ιησού Χριστό, πολλά φανερά θα προσφέρει κανείς, αλλά τα περισσότερα θα είναι κρυφά που ο κόσμος δε θα τα γνωρίσει, αλλά ο Θεός θα τα δει και θα τα αναγνωρίσει. Κωνσταντίνος, θα πει, πολλή φανερή και πολλή μυστική ζωή για τον Ιησού Χριστό. Διότι, και εάν όλα τα άλλα αγνοήσουμε, δε γνωρίζουμε να παραχωρεί ο Θεός σε αναξίους να βρύει ιάματα η λάρνακα τους, την οποία οι Κωνσταντινοπολίτες επισκέπτονταν, προσκυνούσαν, ζητούσαν και έπαιρναν δια πρεσβειών του Αγίου μας, αμήν.

Κώστας Παναγόπουλος – Πρακτορείο «ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ»

ΤΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ:

π. Γεώργιος Μεταλληνός – Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας καὶ ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια

Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού. Τόμος Γ΄. Εκδόσεις Δόμος, 2005